

AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 15.12.2020
COM(2020) 824 final

ANNEX 7

IARSCRÍBHINN

a ghabhann leis an

Togra le haghaidh

RIALACHÁN Ó PHARLAIMINT NA hEORPA AGUS ÓN gCOMHAIRLE

**maidir le treoirlínte le haghaidh bonneagar tras-Eorpach fuinnimh agus lena
n- aisghairtear Rialachán (AE) Uimh. 347/2013**

{SEC(2020) 431 final} - {SWD(2020) 346 final} - {SWD(2020) 347 final}

Eangach Choimhdeachta

1. An féidir leis an Aontas gníomhú? Cad é bunús dlí agus inniúlacht an ghnímh atá beartaithe ag an Aontas?
1.1. Cén t-airteagal nó cé na hairteagail den Chonradh a úsáidtear chun tacú leis an togra reachtach nó leis an tionscnamh beartais?
In Airteagal 170 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh, foráiltear go rannchuideoidh an tAontas le gréasáin thras-Eorpacha a bhunú agus a fhorbairt, lena n-áirítear in earnáil an bhonneagair fuinnimh. Déanfaidh an tAontas idirnascadh na ngréasán náisiúnta a chur chun cinn. Tá Rialachán GTE-F bunaithe ar Airteagal 172 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh a fhorlann maidir leis an mbunús dlí chun treoirlínte a ghlacadh, treoirlínte a chumhdaíonn cuspóirí, tosaíochtaí agus imlínte na ngníomhaíochtaí atá beartaithe i réimse na ngréasán tras-Eorpach, faoi mar a leagtar amach in Airteagal 171.
1.2 Inniúlacht an Aontais a chumhdaítear leis an Airteagal seo den Chonradh, an de chineál eisiach, comhroinnte nó tacúil í?
I gcás na ngréasán tras-Eorpach, tá inniúlacht chomhroinnte ag an Aontas. De réir Airteagal 172, is gá ceadú an Bhallstáit i dtrácht do threoirlínte agus tionscadail leasa choitinn a bhaineann le críoch an Bhallstáit sin.
<i>Níl feidhm ag an gcoimhdeacht maidir le réimsí beartais ina bhfuil inniúlacht eisiach ag an Aontas faoi mar a shainmhínítear in Airteagal 3 CFAE¹. Is é an bunús dlí sonracha a chinneann cé acu an dtagann an togra faoin nós imeachta chun faireachán a dhéanamh ar phrionsabal na coimhdeachta nó nach dtagann. In Airteagal 4 CFAE², leagtar amach na réimsí ina gcomhroinntear inniúlachtaí idir an tAontas agus na Ballstáit. In Airteagal 6 CFAE³, leagtar amach na réimsí ina bhfuil inniúlacht ag an Aontas a mhéid a bhaineann le tacú le gníomhaíochtaí na mBallstát.</i>
2. Prionsabal na Coimhdeachta: Cén fáth ar cheart don Aontas gníomhú?
2.1 An gcomhlíonann an togra na ceanglais nós imeachta atá i bPrótacal Uimh. 2⁴:
- An ndearnadh comhairliúchán leathan sula mbeartaíodh an gníomh? - An bhfuil ráiteas mionsonraithe ann ina bhfuil táscairí cáilíochtúla agus, i gcás inar féidir, táscairí cainníochtúla, lena n-áirítear a chinneadh an fearr is féidir an ghníomhaíocht a bhaint amach ar leibhéal an Aontais?
- I gcomhréir leis na Treoirlínte maidir le Rialáil Níos Fearr, rinne an Coimisiún comhairliúchán cuimsitheach a bhí bunaithe ar straitéis comhairliúcháin a raibh réimse modhanna agus uirlisí comhairliúcháin mar chuid di. Ceapadh an straitéis i gcomhréir leis an loighic idirghabhála lena gcuirtear an bhéim ar ábharthacht, éifeachtacht, éifeachtúlacht, comhleanúnachas agus breisluach AE Rialachán GTE-F. Bhí sé d'aidhm ag an straitéis comhairliúcháin deimhin a dhéanamh de go dtugadh aird ar an bhfianaise ábhartha uile, lena n-áirítear sonraí maidir le costais, an tionchar ar an tsochaí agus na tairbhí a d'fhéadfaí a bhaint as an tionscnamh. - Le comhairliúchán poiblí ar líne idir an 18 Bealtaine agus an 13 Iúil 2020, tugadh an deis d'aon duine ar spéis leo an measúnú agus an t-athbhreithniú ar Rialachán GTE-F a gcuid

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E003&from=EN>

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:12008E004&from=EN>

³ <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:12008E006:EN:HTML>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:12016E/PRO/02&from=EN>

tuairimí a chur in iúl. Baineadh úsáid as EU Survey chun an comhairliúchán poiblí ar líne a bhainistiú. Bhí an ceistneoir ar fáil i 23 cinn de theangacha oifigiúla an Aontais. Bhí sé dírithe go príomha ar shaoránaigh agus ar eagraíochtaí (e.g. eagraíochtaí neamhrialtasacha, rialtas áitiúil, pobail áitiúla, gnólachtaí agus comhlachais tionscail) nach bhfuil saineolas ar leith acu maidir le Rialachán GTE-F. Léiríodh é sin in uimhir, struchtúr agus foclaíocht an cheistneora. Bhí sé d’aidhm ag na ceisteanna sa chomhairliúchán poiblí oscailte ábharthacht Rialachán GTE-F ó thaobh a chuspóirí agus a chatagóirí bonneagair a shainaithint mar aon le gnéithe na dtionscadal leasa choitinn ar mó a dtábhacht leis an bpobal i gcoitinne. I gcás na rannpháirtithe a raibh saineolas acu maidir le Rialachán GTE-F (e.g. mar ghairmí ag obair le húdaráis náisiúnta inniúil / rialála, oibreoir córais tharchurtha, oibreoir córais dáileacháin, tionscnóir tionscadail gnólachta, táirgeoir fuinnimh, eagraíocht neamhrialtasach le saineolas ar an ábhar), iarradh orthu suirbhé spriocdhírthe a líonadh isteach. Bhí an comhairliúchán poiblí ar líne ar fáil ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin ‘Cloisimis uait!’, lena n-áirítear naisc chuig doiciméid chúlra agus chuig na leathanaigh ghréasáin ábhartha amhail na cinn atá tiomanta do bheartas GTE-F agus don Chomhaontú Glas don Eoraip.

- Reáchtáladh ceithre fhíschomhdháil chun tuilleadh teagmhála le páirtithe leasmhara a chinntiú agus chun deiseanna a chruthú le haghaidh aiseolas struchtúrtha.
- Tá roinn faoi phrionsabal na coimhdeachta le fáil sa mheabhrán míniúcháin agus sa mheasúnú tionchair. Tá tuilleadh eolais le fáil faoi cheist 2.2 thíos.

2.2 An leor an t-údar a thugtar maidir le comhlíonadh phrionsabal na coimhdeachta sa mheabhrán míniúcháin (agus in aon mheasúnú tionchair) a ghabhann leis an togra ón gCoimisiún?

Is leor an t-údar a thugtar maidir le comhlíonadh phrionsabal na coimhdeachta sa mheabhrán míniúcháin agus sa mheasúnú tionchair a ghabhann leis an togra ón gCoimisiún araon.

Tá breisluach Eorpach ag an mbonneagar tarchurtha fuinnimh (lena n-áirítear eangach idirnasctha amach ón gcósta agus bonneagar eangaí cliste) i ngeall ar na tionchair thrasteorann dá chuid agus tá sé ríthábhachtach chun córas fuinnimh atá aeráidneodrach a bhaint amach. Tá luach ag baint le Rialachán GTE-F agus thacaigh sé le torthaí a bhaint amach maidir le comhtháthú mhargaidh fuinnimh an Aontais, iomaíochas agus cinnteacht an tsoláthair. Chun bonneagar fuinnimh trasteorann a fhorbairt, tá gá le creat le haghaidh comhar réigiúnach idir na Ballstáit. Ní leor rialacháin agus gníomhaíochtaí de chuid Ballstáit ar leith chun na tionscadail bhonneagair sin a sholáthar ina n-iomláine.

Tá bonneagar trasteorann ag teastáil ón margadh inmheánach fuinnimh agus chun é sin a fhorbairt tá gá le comhar idir dhá Bhallstát nó níos mó, agus a chreat rialála féin ag gach ceann acu.

Tá breisluach ag baint le GTE-F i gcomparáid lena bhféadfaí a bhaint amach ar an leibhéal náisiúnta nó réigiúnach amháin. Tá breis agus 40 príomhthionscadal bonneagair fuinnimh curtha i bhfeidhm ó tháinig an Rialachán i bhfeidhm, rud a chabhraigh leis an gcuid is mó de na Ballstáit an sprioc idirnáisc de 10 % le haghaidh 2020 a ghnóthú mar aon le heangach gháis atá nasctha mar is ceart agus atá athléimneach ó thaobh suaite de. Tá margadh fuinnimh an Aontais níos comhtháite agus níos iomaíche ná mar a bhí sé in 2013 agus tá an cinnteacht fuinnimh feabhsaithe san Aontas. De bharr maoiniú spriocdhírthe faoin tSaoráid um Chónascadh na hEorpa, bhíothas in ann 95 thionscadal leasa choitinn a chur chun feidhme, tionscadail a bheadh deacrachtaí acu rochtain a fháil ar mhaoiniú faoi rialacha an mhargaidh murach sin.

Ní bheifí in ann an dul chun cinn a luaitear thuas a dhéanamh le gníomhaíocht na mBallstát ina

n-aonair. Dheimhnigh páirtithe leasmhara éagsúla an breisluach a bhaineann le Rialachán GTE-F agus leag siad béim ar thábhacht an chomhair réigiúnaigh maidir le cur chun feidhme tionscadal trasteorann, trédhearcacht, cinnteacht rialála agus rochtain ar mhaoiniú.
2.3 Bunaithe ar na freagraí ar na ceisteanna thíos, an leor é do na Ballstáit a bheith ag gníomhú as a stuaim féin chun cuspóirí an ghnímh atá beartaithe a ghnóthú (an gá le gníomhaíocht an Aontais)?
Ní leor rialacháin agus gníomhaíochtaí de chuid Ballstáit aonair chun na tionscadail tosaíochta le haghaidh bonneagar fuinnimh a sholáthar, na tionscadail sin a bhfuil gá leo chun cuspóirí an togra atá beartaithe a ghnóthú. In éagmais gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais, ní féidir na cuspóirí a chumhdaítear sa Chonradh maidir le hidirnaisc agus idir-inoibritheacht na ngréasán náisiúnta a bhaint amach.
(a) An mbaineann gnéithe suntasacha trasnáisiúnta nó trasteorann leis na fadhbanna lena bhfuiltear ag dul i ngleic? An ndearnadh cainníochtú orthu seo?
Ní mór gné thrasteorann a bheith leis an ábhar, faoi mar a shonraítear le bunús dlí na ngréasán tras-Eorpach (féach pointe 1.1. thuas). Léirítear é seo freisin i gcuspóir an tionscnaimh a bhfuil sé mar aidhm aige forbairt bonneagar fuinnimh leormhaith a éascú ar fud na hEorpa agus ina chomharsanacht ionas go mbeifear in ann cuspóirí fuinnimh agus aeráide an Aontais, go háirithe spriocanna 2030/50, a sholáthar mar aon le comhtháthú margaidh, iomaíochas, agus cinnteacht an tsoláthair. Go sonrach, tá sé d'aidhm ag an ngníomhaíocht atá beartaithe go mbeifear in ann tionscadail agus infheistíochtaí trasteorann ar fud an Aontais agus lena dtíortha comharsanachta a shainaithint, tionscadail agus infheistíochtaí atá riachtanach le haghaidh na spriocanna aistrithe fuinnimh agus aeráide. Sa bhreis air sin, tá sé d'aidhm aige feabhas a chur ar phleanáil trasteorann bonneagair le haghaidh comhtháthú córais fuinnimh agus eangacha amach ón gcósta.
(b) An rachadh gníomhaíocht ar an leibhéal náisiúnta nó easpa gníomhaíochta ar leibhéal an Aontais i gcoinne phríomhchuspóirí an Chonartha ⁵ nó an ndéanfaid siad dochar suntasach do leasa na mBallstát eile?
In éagmais gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais, ní bheifí in ann na cuspóirí a leagadh amach in Airteagal 170 a ghnóthú, i.e. bunú agus forbairt gréasán tras-Eorpach i réimsí an iompair, na teileachumarsáide agus an bhonneagair fuinnimh. Déantar é sin chun idirnaisc agus idir-inoibritheacht na ngréasán náisiúnta mar aon le rochtain ar na gréasáin sin a chur chun cinn. Sa chomhthéacs sin, ní mór aird a thabhairt ar an ngá le réigiúin oileánacha, talamhiata agus forimeallacha a cheangal le réigiúin láir an Aontais.
(c) Cén cumas nó cé na deiseanna atá ag Ballstáit maidir le bearta iomchuí a chur i bhfeidhm?
Le gníomhaíocht ar an leibhéal náisiúnta, is féidir bearta iomchuí a chur i bhfeidhm chun gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais a chomhlánú agus chun go mbeifear in ann na cuspóirí sa réimse beartais seo a ghnóthú. Féadfaid bearta a bheith ag baint <i>inter alia</i> le gréasáin náisiúnta atá nasctha leis na gréasáin trasteorann agus le cur chun feidhme náisiúnta na mbearta lena n-áirítear ceadú na dtionscadal bonneagair. Mar sin féin, in éagmais gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais le haghaidh cur chuige comhordaithe i leith gréasáin tras-Eorpacha fuinnimh, ní shainaithneofaí ná ní chuirfí chun feidhme na hidirnaisc a bhfuil gá leo le haghaidh dhícharbónú an chórais fuinnimh, comhtháthú feabhsaithe margaí, iomaíochais agus chinnteacht an tsoláthair.
(d) Conas a athraíonn an fhadhb agus na cúiseanna atá léi (e.g. seachtrachtaí diúltacha,

⁵ https://europa.eu/european-union/about-eu/eu-in-brief_en

éifeachtaí iarmharta) de réir leibhéil náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla an Aontais?
An dá phríomhfhadhb a dtugann an ghníomhaíocht bheartaithe aghaidh orthu, baineann siad leis na leibhéil náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla: sa chéad dul síos, níl na forbairtí bonneagair trasteorann go hiomlán ailínithe le cuspóirí bheartas fuinnimh an Aontais ó thaobh cineáil agus scála de, go háirithe a mhéid a bhaineann leis an gComhaontú Glas don Eoraip agus an cuspóir aeráidneodrachta; sa dara dul síos, má bhíonn moilleanna ar chur chun feidhme na bpríomhthionscadal bonneagair, bíonn tionchar aige sin ar gach leibhéal den Aontas a fhágann gur lú an comhtháthú margaidh, an t-iomaíochas agus cinnteacht an tsoláthair atá ann.
(e) An bhfuil an fhadhb ann go forleathan ar fud an Aontais nó an bhfuil sé i gcuid de na Ballstáit amháin?
Baineann na fadhbanna a leagadh amach sna foranna roimhe seo leis na Ballstáit uile agus tá siad ann go forleathan ar fud an Aontais. Ní mór do na Ballstáit uile tuilleadh dícharbónaithe a dhéanamh ar a gcórais fuinnimh agus a gcuid a dhéanamh chun aeráidneodracht a bhaint amach faoi 2050 agus bainfidh siad leas as leibhéal níos airde comhtháthaithe margaidh, iomaíochais agus cinnteachta soláthair.
(f) An gcuireann cuspóirí an bhirt atá beartaithe an iomarca brú ar na Ballstáit?
Ní bheifí an ann cuspóirí an thionscnaimh atá beartaithe a ghnóthú le bearta ar leibhéal na mBallstát aonair. Bainfear níos mó éifeachtúlachtaí amach le cur chuige comhordaithe ar leibhéal an Aontais i leith pleanáil bonneagair thrasteorann agus le sainaithint tionscadal bonneagar tosaíochta, bunaithe ar an gcomhar réigiúnach.
(g) Cad iad na héagsúlachtaí ar fud an Aontais sna tuairimí / sa chur chuige tosaíochta atá ag údaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla?
Le linn an chomhairliúcháin le páirtithe leasmhara, léirigh údaráis náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla tacaíocht le haghaidh gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais.
2.4 Bunaithe ar na freagraí ar na ceisteanna thíos, an fearr is féidir cuspóirí na gníomhaíochta atá beartaithe a ghnóthú ar leibhéal an Aontais de bharr fhairsinge agus éifeachtaí na gníomhaíochta sin (breisluach an Aontais)?
Tá breisluach soiléir ag baint le gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais i gcomparáid le beartais náisiúnta, faoi mar a léiríodh leis an Rialachán GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair agus na tairbhí atá bainte as go dtí seo. Cuireadh feabhas ar chomhtháthú margaidh idir na Ballstáit agus ar iomaíochas trí ghréasáin na mBallstát a cheangal le chéile go héifeachtúil agus trí scrogaill a bhaint, faoi mar a léiríodh sa dul chun cinn atá déanta ó thaobh na spriocanna idirnáisc agus chóineasú na gcostas fuinnimh ar fud an Aontais.
(a) An bhfuil tairbhí soiléire ag baint le gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais?
Le Rialachán GTE-F, cuireadh cur chuige nua ar bun i leith pleanáil trasteorann le haghaidh bonneagar fuinnimh. Tugtar páirtithe leasmhara le chéile i ngrúpaí réigiúnacha chun tionscadail leasa choitinn a shainaithint agus chun cuidiú lena gcur chun feidhme, tionscadail a thacaíonn le forbairt na gconairí tosaíochta le haghaidh bonneagar fuinnimh agus na réimsí téamacha.
Sa bhreis ar chur chuige éifeachtach costas-éifeachtúil i leith pleanáil bonneagair, chuir an Rialachán feabhas ar na nósanna imeachta ceadaithe. Cuireann sé ceangal ar na Ballstáit próiseas deonaithe ceadanna cuíchóirithe a áirithiú le haghaidh tionscadail leasa choitinn agus cinneadh ceadaithe a

dhéanamh laistigh de chreat ama trí bliana go leith. Tá an stádas tosaíochta náisiúnta is airde le tabhairt do thionscadail den chineál sin agus tá siad le bheith curtha san áireamh i bpleananna náisiúnta maidir le forbairt gréasáin. Chomh maith leis sin, forálann an rialachán maidir le cúnamh rialála, rialacha, agus treoir maidir le leithdháileadh costas trasteorann agus dreasachtaí a bhaineann le rioscaí, agus cuireann sé rochtain ar fáil ar dheiseanna maoiniúcháin ón tSaoráid um Chónascadh na hEorpa (SCE).

Ó uair a ghlactha in 2013, chumasaigh GTE-F cur chun feidhme breis agus 40 príomhthionscadal bonneagair fuinnimh agus táthar ag súil le 75 thionscadal bhreise a chur chun feidhme faoi 2022. Leis an tacaíocht maoiniúcháin de EUR 4.7 billiún a chuir SCE ar fáil, bhíodas in ann 95 thionscadal leasa choitinn a chur chun feidhme. Ó bhí 2014 ann, tá maoiniú curtha ar fáil ag SCE do 149 ngníomhaíocht agus, as na gníomhaíochtaí sin, ba staidéir iad 114 acu (EUR 519 milliún) agus ba oibreacha iad 35 acu (EUR 4.2 billiún). As buiséad iomlán de EUR 4.7 billiún, leithdháileadh EUR 1.5 billiún ar thionscadail gháis agus leithdháileadh EUR 2.8 billiún ar thionscadail leictreachais. Go dtí seo, tá cúnamh airgeadais SCE faighte ag tuairim agus an cúigiú cuid de thionscadail leasa choitinn le haghaidh staidéar agus/nó oibreacha.

Tá formhór na bpáirtithe leasmhara ar aon tuairim maidir le breisluach AE an Rialacháin, rud atá bainte amach le comhar réigiúnach, rochtain ar mhaoiniú, faisnéis agus trédhearcacht fheabhsaithe, agus próisis fheabhsaithe pleanála agus ceadaithe.

(b) An bhfuil barainneachtaí scála ann? An bhfuil sé níos éifeachtúla na cuspóirí a chomhlíonadh ar leibhéal an Aontais (tairbhí is mó in aghaidh an chostais aonaid)? An mbeidh feabhas ar fheidhmiú an mhargaidh inmheánaigh?

Léiríonn an measúnú a rinneadh ar an Rialachán GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair gur thacaigh sé ar bhealach éifeachtúil le gréasáin na mBallstát a cheangal le chéile agus le scrogaill a bhaint. Tá feabhas ar chomhtháthú margaidh idir na Ballstáit agus ar iomaíochas, faoi mar a léirítear sa dul chun cinn atá déanta ó thaobh na spriocanna idirnáisc agus chóineasú na gcostas fuinnimh ar fud an Aontais. Le cur chun feidhme na dtionscadal leasa choitinn leictreachais, cabhrófar leis an gcuid is mó de na Ballstáit an sprioc idirnáisc de 10 % le haghaidh 2020 a ghnóthú. Mar thoradh air sin, tá margadh inmheánach an Aontais níos comhtháite agus níos iomaíche ná mar a bhí sé in 2013. Chomh maith leis sin, mar gheall ar na tionscadail, táthar in ann leictreachas in-athnuaite a chomhtháthú mar aon le cumhacht a mhalartú thar theorainneacha, rud a laghdaíonn an gá atá le ciorrú.

Tá cinnteacht an tsoláthair mar cheann de na príomhchúiseanna taobh thiar den Rialachán GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair, agus tá feabhas suntasach tagtha uirthi de bharr tionscadail leasa choitinn. Faoi na 2020idí luatha, nuair a bheidh na tionscadail leasa choitinn le haghaidh an gháis i bhfeidhm, na tionscadail sin atá á mbeartú faoi láthair, ba cheart go bhfaigheadh an Eoraip eangach gháis a bheidh nasctha mar is ceart agus athléimneach in aghaidh suaite, agus beidh rochtain ag gach Ballstát ar thrí fhoinsé gháis ar a laghad nó ar an margadh domhanda le haghaidh gás nádúrtha leachtaithe, rud atá ina phríomhghné maidir le cinnteacht fuinnimh an Aontais a fheabhsú trí na foinsí gháis atá aige a éagsúlú.

(c) Cad iad na tairbhí a bhaineann le cur chuige beartais atá níos aonchineálaí a chur in ionad beartais agus rialacha náisiúnta éagsúla?

Agus iad ag tógáil ar an Rialachán GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair, tá sé mar aidhm ag na bearta beartaithe cur chuige níos comhordaithe a bheith ann i leith pleanáil bonneagair trasteorann, chur chun feidhme tionscadal a bhrostú, agus láimhseáil rialála atá níos comhleanúnaí a dhéanamh ar thionscadail leasa choitinn. Leis sin, beidh cur chuige níos éifeachtúla ann i leith forbairt na dtionscadal bonneagar trasteorann agus cuirfear na tionscadail sin i bhfeidhm ar bhealach níos

tráthúla.
(d) An mó na tairbhí a bhaineann le gníomhaíochtaí ar leibhéal an Aontais ná an méid a bhaintear d'inniúlacht na mBallstát agus na n-údarás áitiúil agus réigiúnach (thar na costais agus na tairbhí a bhaineann le gníomhaíocht ar na leibhéil náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla)?
Is é is ardtosaíocht do na Ballstáit dlús a chur le cur chun feidhme na dtionscadal leasa choitinn a thacaíonn le cuspóirí aeráidneodrachta an Chomhaontaithe Ghlais don Eoraip a ghnóthú mar aon le comhtháthú margaidh, iomaíochas agus cinnteacht an tsoláthair ar an gcostas is lú do thomhaltóirí agus do ghnólachtaí. Dá bhrí sin, má dhéantar gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais, tacófar leis na Ballstáit uile a gcion féin a dhéanamh chun príomhchuspóirí an bheartais fuinnimh agus aeráide a ghnóthú.
(e) An mbeidh soiléireacht dhlíthiúil níos fearr ann do na daoine a bhfuil sé de chúram orthu an reachtaíocht a chur chun feidhme?
San athbhreithniú beartaithe ar an gcreat GTE-F atá ann faoi láthair, beidh soiléireacht dhlíthiúil níos fearr ann do thionscnóirí tionscadail agus údarais náisiúnta. Mar shampla, déanfar soiléiriú ar na forálacha maidir le láimhseáil rialála na dtionscadal leasa choitinn.
3. Comhréireacht: An bealach ar cheart don Aontas gníomhú
3.1 An bhfuil le fáil sa mheabhrán míniúcháin (agus in aon mheasúnú tionchair) a ghabhann leis an togra ón gCoimisiún údar leormhaith maidir le comhréireacht an togra agus ráiteas lenar féidir a chinneadh an gcomhlíonann an togra prionsabal na comhréireachta?
Tá údar den chineál sin sa mheabhrán míniúcháin agus sa mheasúnú tionchair a ghabhann leis an togra ón gCoimisiún araon.
Comhlíonann an tionscnamh prionsabal na comhréireachta. Tagann sé faoin raon feidhme maidir le gníomhaíocht i réimse an ghréasáin thras-Eorpaigh fuinnimh, mar a shainítear in Airteagal 170 den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh. Tá an idirghabháil beartais comhréireach le gné agus nádúr na bhfadhbanna a sainaithníodh agus le gnóthú na gcuspóirí a leagadh amach.
Ní théann an togra thar a bhfuil riachtanach chun an cuspóir ginearálta atá á shaothrú a ghnóthú, is é sin an cuspóir chun tacú le bonneagair fuinnimh leordhóthanacha a fhorbairt go tráthúil ar fud an Aontais agus ina chomharsanacht d'fhonn cuspóirí an Aontais i leith fuinnimh agus na haeráide a ghnóthú i gcomhréir leis an gComhaontú Glas don Eoraip, go háirithe maidir le spriocanna 2030/50 lena n-áirítear an cuspóir aeráidneodrachta, mar aon le comhtháthú margaidh, iomaíochas agus cinnteacht an tsoláthair.
Agus é ag tógáil ar thorthaí na meastóireachta, rinne an Coimisiún measúnú ar roinnt roghanna beartais a bhaineann le ceithre réimse tionchair an chreata GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair, amhail an raon feidhme, rialachas/pleanáil bonneagair, ceadú agus rannpháirtíocht an phobail, agus láimhseáil rialála.
Léiríonn an mheastóireacht agus an chomparáid a rinneadh ar na roghanna (féach go háirithe ranna 7 agus 8 sa Mheasúnú Tionchair a ghabhann leis seo) nach leor aon rogha aonair chun na cuspóirí a sainaithníodh a chomhlíonadh. Sainaithint phacáiste na roghanna beartais is oiriúnaí do ghnóthú na gcuspóirí sonracha, is ar mheasúnú a bhfuil prionsabal na comhréireachta mar chuid de atá sé bunaithe.

3.2 Bunaithe ar na freagraí ar na ceisteanna thíos agus ar fhaisnéis atá ar fáil ó aon mheasúnú tionchar, ón meabhrán míniúcháin nó ó fhoinsí eile, an bealach iomchuí í an ghníomhaíocht atá beartaithe chun na cuspóirí atá i gceist a ghnóthú?
Is iomchuí na bearta atá mar chuid den ghníomhaíocht atá á beartú chun cuspóirí beartaithe an tionscnaimh a ghnóthú. Is comhréireach iad na bearta agus ní théann siad thar a bhfuil riachtanach. In éagmais gníomhaíocht ón Aontas, ní bheadh na Ballstáit in ann na cuspóirí a chomhlíonadh ar bhealach sásúil. Is beag costas breise atá ann agus tá beart ann chun costais dhíreacha a laghdú.
(a) An bhfuil an tionscnamh teoranta do chuspóirí nach féidir leis na Ballstáit iad a ghnóthú astu féin go sásúil, agus ar féidir leis an Aontas iad a ghnóthú ar dhóigh níos fearr?
In éagmais gníomhaíocht ar leibhéal an Aontais, ní bheadh na Ballstáit in ann tionscadail bhonneagair trasteorann leordhóthanacha a shainaithint, na tionscadail sin is gá chun na cuspóirí aeráide agus fuinnimh a ghnóthú, bunaithe ar phleanáil chomhtháite le haghaidh bonneagar trasteorann. Tá na bearta atá beartaithe teoranta do ghnéithe nach féidir leis na Ballstáit iad a ghnóthú astu féin go sásúil.
(b) An bhfuil údar maith le foirm ghníomhaíocht an Aontais (an rogha ionstraime), agus an bhfuil sé chomh simplí agus is féidir, agus comhsheasmhach le gnóthú sásúil agus le comhlíonadh na gcuspóirí atá á saothrú (e.g. an rogha idir rialachán, treoir (chreata), moladh nó modhanna rialála malartacha amhail comhreachtaíocht, etc.)?
Leis an tionscnamh seo tá sé beartaithe an Rialachán GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair a athbhreithniú, agus mar sin coinneofar an rogha ionstraime ar léiríodh go bhfeidhmíonn sé go maith chun na cuspóirí atá á saothrú a ghnóthú i gcomhréir leis an modh rialála (comhreachtaíocht), faoi mar a shainítear in Airteagal 172 CFAE.
(c) An bhfágann gníomhaíocht an Aontais a oiread solúbthachta agus is féidir le haghaidh cinneadh náisiúnta fad agus atá na cuspóirí a leagtar amach á ghnóthú go sásúil? (e.g. an féidir gníomhaíocht an Aontais a theorannú d'íoschaighdeán nó an féidir ionstraim beartais nó cur chuige nach bhfuil chomh docht a úsáid?)
Tá sé sainráite in Airteagal 171 CFAE go mbunóidh an tAontas sraith treoirlínte a chumhdaíonn cuspóirí, tosaíochtaí agus imlínte na ngníomhaíochtaí atá beartaithe i réimse na ngréasán tras-Eorpach agus go sonróidh na treoirlínte sin tionscadail leasa choitinn. Tógann na bearta atá beartaithe ar na forálacha seo chun creat a chur ar bun ar leibhéal an Aontais a bhfuil gá leis chun na cuspóirí a ghnóthú faoi mar a chumhdaítear in CFAE.
(d) An gcruthaíonn an tionscnamh costas airgeadais nó riaracháin don Aontas nó do rialtais náisiúnta, údarais réigiúnacha nó áitiúla, oibreoirí eacnamaíocha nó saoránaigh? An bhfuil na costais sin i gcomhréir leis an gcuspóir atá le ghnóthú?
Is feabhsuithe ar an gcreat GTE-F atá i bhfeidhm faoi láthair iad na bearta atá beartaithe den chuid is mó. Léirigh an mheastóireacht gur fheidhmigh an Rialachán atá i bhfeidhm faoi láthair go maith. Le linn an chomhairliúcháin le páirtithe leasmhara, bhraith formhór na bpáirtithe leasmhara go raibh an Rialachán costas-éifeachtúil agus gur mó na tairbhí a bhí ag baint leis ná na costais. Is beag an t-ualach breise airgeadais agus riaracháin a chruthaíonn an tionscnamh do thionscnóirí tionscadail agus don Choimisiún mar aon le Gníomhaireacht an Aontais Eorpaigh um Chomhar idir Rialálaithe Fuinnimh. Eascróidh tairbhí díreacha ó na bearta simplithe atá beartaithe toisc go laghdófar na costais dhíreacha thréimhsiúla atá ann faoi láthair agus a bhaineann leis an ualach riaracháin toisc gur lú na hoibleagáidí faireacháin agus tuairiscithe a bheidh ann.

(e) Agus urraim á tabhairt do dhlí an Aontais, ar tugadh aird ar chúinsí speisialta i mBallstáit aonair?

Níor sainaithníodh aon chúinse speisialta i mBallstáit aonair.